

L'accés a la donació d'esperma a Espanya: entre l'elecció i la imposició

Segons l'Institut Nacional d'Estadística d'Espanya, l'edat per convertir-se en mare va en augment, arribant l'any 2018 als 32.1 anys. Tot i que el retard en la maternitat es considera generalment una decisió personal, també respon a causes estructurals, que impedeixen que es pugui donar de més joves, la qual cosa té com a conseqüència algunes problemàtiques d'infertilitat.

Una enquesta realitzada a 2.400 espanyoles el 2018 mostrava que les dones que tenen una feina remunerada guanyen el 85% del salari dels seus iguals masculins, però suporten el

42% de les despeses familiars. A més, destinen tres vegades més temps a tasques domèstiques en comparació de les seves parelles masculines. Aquesta situació fa que 1 de cada 5 dones amb experiència laboral anteposi la família al treball remunerat, la qual cosa porta que el 60% renunciï i el 40% posi "fre" d'alguna manera a la seva vida professional al moment de tenir fills o filles. Les xifres donen compte de l'impacte de l'experiència de la maternitat en la vida laboral de les dones; també demostren que, més enllà de les decisions personals, el retard en l'inici de

Direcció publicació:

Beatriz San Román, Irene Salvo
i Silvina Monteros

Continguts d'aquest número:

Karen Genna

Imatges:

Teia Pons

Coordinació:

Victòria Badia

Traducció:

Victòria Badia

Difusió:

Maria Galizia

Maquetació:

Marta Mayoral

Notícies i Agenda:

Vanessa Mantilla, Estel Malgosa
i Chandra Kala Clemente

Subscripció i contacte:

gr.afin@uab.cat

ISSN: 2013-2956

AFIN

Grup de Recerca

Universitat Autònoma de Barcelona

Amb el suport de::

la maternitat s'associa a condicions socioeconòmiques que transcendeixen les decisions personals (salari més baixos, manca de polítiques de suport a la maternitat, feminització de les tasques domèstiques, etc.). Així, es retarda la maternitat fins a aconseguir l'estabilitat professional, però, una vegada s'arriba mínimament a aquesta i es decideix ser mare, sovint sol ser massa tard per assolir un embaràs sense assistència mèdica especialitzada.

Davant el retard del "moment adequat" per a la primera maternitat, en el cas d'algunes dones, la decisió de ser mares arriba després dels 30 anys i, cada vegada amb més freqüència, sense parella, convertint-se en el que diverses investigadores han anomenat Mares Soles o Solteres per Elecció (en endavant, MSPE). Aquest terme és una traducció de l'anglès Single Mothers by Choice (SMC) per referir-se a dones que decideixen separar maternitat i aparellament, suposadament com una opció "voluntàriament elegida". A Espanya, la principal forma en què les MSPE accedeixen a la maternitat es via reproducció assistida.

La reproducció assistida i la legislació espanyola

Segons la Societat Europea de Reproducció Humana i Embriologia (ESHRE), Espanya és el primer país europeu en nombre de tractaments de fertilitat i el tercer a nivell mundial. Això és, en part, a causa de la flexibilitat legislativa, que hi permet l'accés a dones soles i parelles homosexuals, atraient persones d'altres països. Tanmateix, la legislació és menys flexible en regular l'accés al donant d'esperma, prohibint a la receptora elegir-lo, sent el personal sanitari l'únic autoritzat per escollir-lo i assignar-lo. Aquesta situació motivada pel context legal ha tingut, entre els seus efectes, l'expansió a Espanya de bancs d'esperma situats en altres països, que ofereixen la possibilitat que la usuària triï el seu donant per catàleg online, enviant l'esperma seleccionat a les seves llars.

Catàlegs online de donants d'esperma: l'enfrontament amb la legislació i la sanitat espanyoles

Cryos International és el banc d'esperma més gran del món. D'origen escandinau, opera en més de 80 països i a Espanya ho fa des del 2008. Aquest banc compta amb

un catàleg online amb més de 1.000 perfils de donants, que inclouen una àmplia descripció d'aquests (edat, estatura, pes, "origen ètnic", color dels ulls i dels cabells, educació, passatemps, àudios amb la seva veu, etc.) i una foto de quan eren bebès. La usuària pot elegir el seu donant favorit i comprar el seu esperma amb la immediatesa d'un clic. Posteriorment, se li envia l'esperma al seu domicili, perquè ella mateixa pugui inseminar-se en una clínica o autoinseminar-se en la privacitat de la seva llar.

En una entrevista, Ole Schou, fundador de Cryos, afirma que Espanya és un dels països als quals més exporta, rebent entre 200 i 300 sol·licituds cada any. S'estima que ja han nascut entre 500 i 1.500 bebès espanyols amb esperma d'aquest banc, sent-ne les MSPE les principals usuàries (45%), seguides de parelles lesbianes (35%) i parelles heterosexuales (20%). Aquesta situació ha generat un

enfrentament entre Cryos i les clíniques espanyoles. Davant l'onada de notícies sobre la venda online d'esperma el 2015, la Sociedad Española de Fertilidad (SEF) va publicar un comunicat on assenyalava que l'oferta de Cryos per a inseminacions casolanes plantejava un gran problema de salut reproductiva en no contar amb les garanties sanitàries imprescindibles (control mèdic, valoració de qualitat seminal, assegurances en cas de danys, etc.) i que el fet de permetre que sigui la usuària qui elegeixi el donant constitueix una oferta il·legal, ja que l'elecció només pot ser realitzada pel personal mèdic en un centre autoritzat, que garanteixi la traçabilitat i la seguretat biològica.

Què en pensen les MSPE espanyoles sobre les formes d'accés als seus donants d'esperma?

En el cas particular d'Espanya, existeix una escassa investigació sobre les percepcions de les MSPE espanyoles pel que fa a les formes d'accés als seus donants d'esperma. Per aquesta raó, es va dur a terme aquesta investigació per tal d'analitzar les seves experiències i percepcions entorn de la imposició del donant per part

del personal mèdic versus elegir-lo pel seu compte a través de catàlegs online. La hipòtesi principal que va guiar la investigació es va formular de la manera següent: la forma d'accés als donants d'esperma per la qual opten les MSPE espanyoles estaria sent influenciada per l'establiment de polítiques reproductives, tant públiques (legislació espanyola) com privades (polítiques institucionals de clíniques de fertilitat). A més, es va plantejar que si la receptora buscava donant per catàleg, les seves eleccions estarien condicionades, tant per les polítiques institucionals dels processos de selecció de donants del banc d'esperma, com pels aprenentatges socials de les pròpies receptores sobre la masculinitat hegemònica idealitzada.

En aquesta línia, es van observar els catàlegs de dos dels bancs d'esperma més grans que operen a Espanya: Cryos i California Cryobank per tal d'explorar-ne classificacions i continguts. Més tard, es va realitzar una observació participant en la II Jornada de Mares Solteres per Elecció 2018, a Barcelona, en la qual van participar 50 MSPE. Finalment, es van entrevistar 5 MSPE espanyoles; 4 d'elles van buscar donants per catàleg online, enca-

ra que solament una va arribar a adquirir l'esperma. Les altres van accedir al seu donant a través del personal mèdic i una d'elles està valorant l'adopció.

La "decisió" de retardar la maternitat: l'inici d'una sèrie de restriccions de les llibertats reproductives

Si bé les estadístiques assenyalen que l'edat mitjana per convertir-se en mare se situa actualment en 32.1 anys, aquesta edat és superada per les mares d'aquest estudi, que van tenir el seu primer fill o filla a partir dels 35 anys. Totes comentaven haver "decidit" retardar la maternitat per assolir una millor estabilitat professional, com exemplifica el següent *verbatim*:

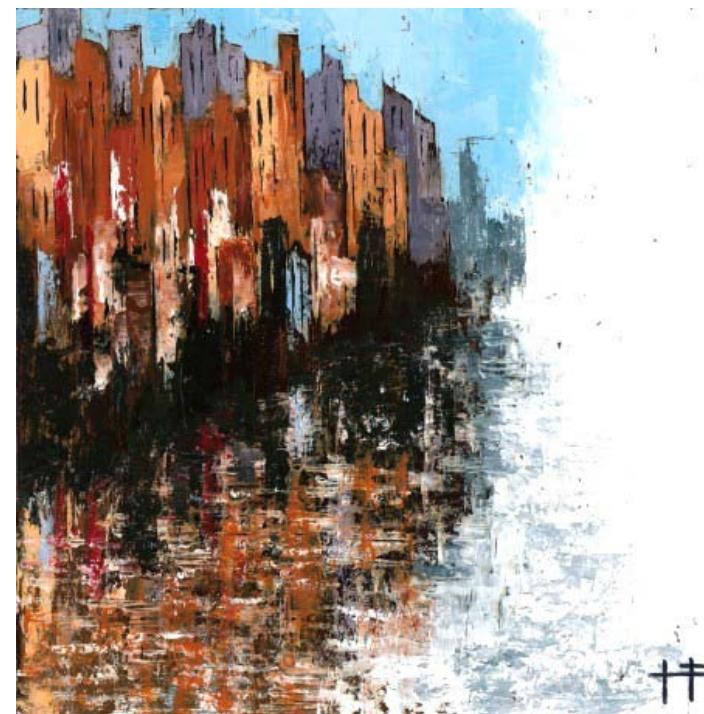
Si quieres crear una carrera profesional, necesitas unos años y en el momento en que una mujer se queda embarazada, la carrera profesional se para por completo. Yo me quedé sin trabajo hace 2 años, tenía 35 años y en todas las entrevistas de trabajo me preguntaban si tenía hijos y si los quería tener (...) cosa que a los hombres no les hacen. Esto es un tema que a la mujer nos frena mucho. La maternidad acaba con tus posibilida-

des de ascenso por lo menos durante bastantes años. Entonces, la mujer tiene que elegir entre tener una vida profesional o ser madre. Y por eso se retrasa. (Buxa, 37 anys, embarassada de 8 mesos per donació d'esperma).

La renúncia a elegir donant com un preu a pagar per accedir a la maternitat

Després de "decidir" postergar la maternitat, les dones entrevistades es van enfrontar a una segona "decisió": elegir la millor via per convertir-se en mares. Segons els diferents actors socials contactats (Asociación de MSPE de España, fòrum MSPE i antropòlogues expertes), la majoria de MSPE espanyoles acudeixen a les clíniques per sotmetre's a tractaments de fertilitat. Les participants van explicar que la principal raó d'aquesta decisió va ser la necessitat de seguretat i efectivitat: busquen una institució que els assegurí les millors possibilitats d'èxit per aconseguir un embaràs en el menor temps possible. Tanmateix, optar pel camí "més efectiu" associat a les clíniques implica també haver d'acceptar-ne les condicions.

Si una receptora desitja elegir el seu propi donant, per exemple per Cryos, les clíniques no accepten aquest esperma i solament els queda sotmetre's a una inseminació intravaginal casolana, l'efectivitat de la qual és igual que la d'un coit. Així, la majoria de MSPE espanyoles no elegeix els seus propis donants d'esperma per accedir a tractaments de major efectivitat, segons el que relaten tots els agents i participants contactats en aquesta investigació.

Experiències i percepcions davant la prohibició d'“elegir” el donant d'esperma

Es van identificar tres tipus de reaccions davant la prohibició d'elecció del donant d'esperma. La primera seria l'acceptació “natural”, en la qual la prohibició passa desapercibuda per part de la receptora, qui entrega voluntàriament aquesta potestat a l'equip mèdic. Des d'una pers-

pectiva foucaultiana, existeix un discurs de “veritat” que estableix que el “normal” és que sigui el metge qui elegeixi el donant. Les clíniques encarnen les autoritats considerades competents per dir aquesta “veritat”, basant-se en estratègies d'intervenció sobre l'existència col·lectiva en nom de la vida i de la salut. En aquestes dinàmiques entren també en joc modes de subjectivació, mitjançant els quals les receptores cedeixen el poder al metge legitimant aquesta acció, “confiando en que es el mejor donante que puede seleccionar la clínica”. En segon lloc, trobem el rebuig acompanyat d'inacció, és a dir, si bé algunes manifesten el seu desacord amb aquestes polítiques, s'hi sotmeten en considerar-les la seva única opció, anteposant el desig de ser mares a la llibertat d'elecció. En tercer lloc, es troba el rebuig seguit de la capacitat d'agència, segons la qual es desaprova que la legislació vulneri la llibertat d'elecció de les receptores, sota l'argument que, una vegada s'han verificat els criteris biomèdics dels donants, no hi hauria cap raó perquè sigui el metge, i no elles, qui els elegeixin. Com a resultat, aquestes dones opten pels ca-

tàlegs online com a mitjà per decidir per si mateixes:

Me parece fatal porque tú tienes derecho a elegir tu vida, o sea tú tienes derecho a elegir pareja y acostarte con tu pareja y tener un hijo o acostarte con cualquiera y tener un hijo, pero no puedes elegir el tipo de donante ¿sabes? (...) si tú quieres un donante con ojos verdes porque tu abuelo tiene ojos verdes y quieres que el niño salga con ojos verdes, que a lo mejor no sale, pero... y tú eres de ojos marrones, pues no vas a poder hacerlo porque el médico va a elegir a alguien exactamente como tú. No sé, me parece mal la verdad... porque además un médico no va a elegir mejor que tú. (Elisa, 37 anys, mare d'un nen amb esperma de Cryos).

Percepcions i valoracions de catàlegs online de donants d'esperma

La majoria de les entrevistades valora negativament els catàlegs online per diverses raons. La principal és la sensació de desconfiança promoguda pels discursos de “veritat” de la legislació i del sector sanitari.

**"Amazon de donants":
mercantilització que genera rebuig**

La carència de "garanties" s'associa a la percepció de baixa efectivitat, però també a la seva proximitat amb l'àmbit mercantil que, al seu torn, l'allunya de l'àmbit biomèdic:

Aquello parece un auténtico supermercado de sementales (...). Me pareció feo, era como un mercado, lo vi raro y no me cuadraba con mi... no me cuadraba nada, pero aun así estuve mirando. Me informé sobre los precios y tal. El transporte era un poco más caro si lo hacías con un transporte criopreservado o con un transporte de congelación solo porque te daba más seguridad el que valía ya más caro, que era como 700 euros y si no eran 300 ó 400 más gastos de envío. Una cosa que parecía Amazon iel Amazon de donantes! (Misspuntaire, 39 anys).

Malgrat que les clíniques també generen guanys amb la comercialització de gàmetes, les dones els perceben com un intercanvi altruista controlat per un ambient biomèdic i emparat per la legislació. Per tant, sembla que l'ambient biomèdic "ne-

teja" l'esperit mercantilista i "naturalitza" l'elecció del donant per part del metge. Contràriament, els catàlegs són percebuts com "antinaturals" arribant a generar sentiments de culpa:

Es muy incómodo, es como... no sé... como que puedes elegirlo todo (...) es como jugar a ser Dios (...), pero estaba discriminando a razas, estaba discriminando a color de ojos, estaba discriminando estatura. Y lo peor que descartaba a alguien porque miraba la foto y decía: ¡Ay no qué feo! ¡Qué bebé tan feo! ¡No quiero que mi bebé sea feo! Yo decía: menos mal que nadie me ve. (Luciana, 32 anys).

En elegir un donant, les dones es veuen obligades a afrontar els seus propis prejudicis de raça i classe social, ja que l'elecció es percep com l'elecció del tipus de descendència desitjada. Aquesta incomoditat també s'associa al fet de tenir el poder de "escollir-ho tot". El fet que siguin elles les que poden triar directament, els confereix un poder que sobrepassa certs límits i investeix la seva decisió de gran responsabilitat. Les entrevistades senten aquesta responsabilitat com a angoixant, en creure que, si elegeixen un donant amb

determinats trets, el bebè naixerà exactament així. Aquesta idea, fundada en un determinisme genètic masculí, és fomentada pels propis catàlegs, la publicitat dels quals sembla estimular la noció que els trets físics, psicològics i socials dels donants, que resideixen en el seu esperma, es transmetran directament als seus descendents. Així, l'esperma cobra una alta rellevància, mentre que les contribucions genètiques, biològiques o socials de la

dona es minimitzen o, com en aquest cas, s'anul·len. Algunes autores com Henrietta Moore i Maggie Schmidt postulen que la minimització de la contribució de la mare forma part d'un discurs social per reivindicar la masculinitat front a l'amenaça que la reproducció assistida minimitzi el rol de l'home en el procés reproductiu anonimitzant-lo com un donant sense identitat ni cos. Per tant, una de les raons per les quals els avenços en la reproducció assistida no contribueixen a enfortir la llibertat de les dones derivaria d'un discurs més cultural

que biomèdic, en el qual s'estimula la idea d'una societat dominada per homes, idea que és recolzada tàcitament per les dones quan seleccionen aquests donants, reproduint així les jerarquies existents.

"D'allò que els ulls no veuen, el cor no se'n dol": navegant entre la curiositat i el "no voler saber-ne més" sobre el donant

Algunes entrevistades manifesten sentiments contradictoris respecte a la figura del donant. D'una banda, senten desig o curiositat per conèixer més detalls sobre la seva vida i, de l'altra, expressen "no voler saber-ne més", interposant així una espècie de respecte cap a la vida privada del donant. Això sembla succeir perquè, en alguns casos, es percep que l'accés total a la informació sobre el donant podria ser una potencial amenaça a la intimitat d'ambdós. Enfront d'això, posar "barres", no recavant-ne massa informació, actua també com a estratègia de despersonalització de la figura del donant, necessària per continuar amb un projecte que és exclusivament d'elles:

Tú miras con fotos, con audios, i una barbaridad!, puedes escuchar hasta la voz, pero no la escuché porque me

dio... uff. Eso fue una barrera, dije: no quiero. No sé, era como meterme en la vida... era como... ¡Qué vergüenza! Porque me daba como vergüencita decir: ay este señor... no sé, a lo mejor me fecunda a distancia ¡Déjalo, déjalo, no! ¡No quiero saber! ¡No quiero saber nada más! o sea hasta aquí quiero saber y punto. Pero tema de enfermedades todo eso, todo lo que es el currículum vital sí, pero cosas así de que si le gusta el fútbol o le gusta el... no, no, personal no quiero nada porque si no ya me buscaría a alguien ahí (señala la calle). No, no, no. No, bueno, es el donante y como que no quiero saber nada porque, si no, se convierte en algo personal... en algo más personal ¿sabes? y yo no... como para mí el donante es como el que me dona sangre pues, entonces, no quiero saber, no quiero saber nada más. (Misspuntaire, 39 anys).

D'aquesta manera, l'anonimat permet a les dones establir límits entre elles i el donant, evitant subjectivar-lo. Per una altra part, si bé la reproducció assistida contribueix a la separació entre la reproducció i la sexualitat, convertint en ma-

res dones soles que no necessiten el coit per reproduir-se, la idea de rebre l'esperma d'un donant dins del seu cos sembla despertar en elles fantasies que atorguen connotacions sexuals a l'esperma, tot i l'absència de relacions sexuals.

**Quants clics es necessiten
per trobar el donant ideal?:
característiques físiques, socials
i psicològiques buscades en el donant**

Si bé tan sols una MSPE va concebre el seu fill amb l'esperma d'un donant de Cryos, la majoria va realitzar cerques de donant en aquest catàleg. També s'ha pogut constatar que moltes de les eleccions d'aquestes dones van estar condicionades per les polítiques institucionals dels processos de selecció de donants del banc d'esperma i pels imaginaris socials de les receptores sobre la masculinitat, confirmant-se així la segona hipòtesi d'investigació. Els primers filtres de recerca van ser similars per a la majoria de participants, en tant que el que es pretén és assegurar qüestions de salut (descartar malalties, la compatibilitat del tipus de sang, etc.) i la qualitat espermàtica (motilitat). Un cop fet aquest primer pas de

selecció, les entrevistades filtren per característiques físiques, evidenciant una interseccionalitat entre preferències de raça i aparença. Sembla ser que les fotos dels donants quan eren bebès constituïen una "prova" fefaent dels trets físics que afirmaven tenir.

En aquesta investigació vàrem comprovar que algunes de les entrevistades van buscar donants amb característiques considerades "superiors", com Buxa, que afirmava haver buscat "un rubio, con ojos azules, muy alto, que esté fuertote y que haya acabado la universidad". Fins i tot aquelles que van buscar donants amb fenotips similars als seus també es van fixar que fossin "guapos", pensant que això possibilitaria "millors oportunitats per als seus fills". Així, Elisa explica per què era important per ella elegir el seu donant, ja que "la realidad es que nadie quiere donantes feos en esta sociedad":

Es así que ya te digo que, si te sale un niño feo, pues lo vas a querer igual que a un niño guapo, le vas a querer muchísimo, pero ijoder, si lo puedes elegir! ¿A quién eliges un feo o un guapo? Es que es así, por desgracia somos así, no conozco a ninguna per-

sona que diga "lo he elegido por ser feo" (rialles) "porque creo que va a tener más oportunidades en la vida por ser feo". Es que no. De hecho es al revés, por desgracia en esta sociedad, no vamos a ser hipócritas y decir otra cosa. (Elisa, 37 anys).

Dins de les característiques socials, la majoria d'entrevistades buscava donants amb educació universitària i grans perspectives professionals: "yo quería

full equip, puestos a pedir, quiero lo más grande: universitarios que sean gente que bueno... que tengan un nivel alto" (Miss-puntaire, 39 anys).

Segons Iolanda S. Rodino, Peter J. Burton i Katherine A. Sanders, investigadors de la University of Western Australia, les receptores també busquen tenir interessos comuns amb el donant, rebutjant aquells amb qui creuen que no comparteixen els mateixos valors. En aquest sentit, Elisa va assenyalar que, tot i que aquests aspectes no van ser prioritaris per elegir el seu donant, l'hauria descartat si hagués trobat alguna informació no alineada amb els seus valors:

Sí que es verdad que a lo mejor si hubiera puesto "soy militar" pues a lo mejor lo hubiera descartado. El perfil que tenía me parecía bien, no me chocó nada y no me pareció nada como para descartarlo, pero que también hubiera podido ser el caso. Ya te digo, si hubiera visto algo que no me hubiera gustado o... que no te lo van a poner en el perfil ¿no? Pero "soy un machista" o no sé qué, pero bueno, las cosas malas no las dicen en el perfil. (Elisa, 37 anys).

Elisa es mostra conscient que els perfils podrien ocultar informació "negativa". Aquests perfils representen la construcció social de la identitat del donant, basada en les expectatives dels actors involucrats: els donants projecten una imatge que esperen que sigui valorada pel banc i per les receptores, mentre que els bancs projecten imatges de donants que creuen que atrauran més receptores. Així, la informació presentada no sempre representa la realitat. La sociòloga Ya'arit Bokek-Cohen va trobar inconsistències entre les descripcions de donants i les seves fotos, comprovant que molts d'ells afirmaven que pertanyien a una classe social més alta. Per tant, els catàlegs podrien promoure el fet que les usuàries triïn entre opcions il·lusòries.

D'altra banda, les MSPE busquen determinades característiques psicològiques declarades en el perfil dels donants, considerant l'altruisme com un plus. En efecte, dins dels trets psicològics, els bancs emfatitzen perfils virils i, alhora, altruistes i paternals. Les receptores senten que el fet de dir-li al seu fill o filla que el seu donant volia ajudar les persones suposa un major valor emocional que dir-los que ho

va fer per diners:

Bueno, él decía que había elegido ser donante por ayudar a las personas. Lo hacía también un poco a nivel económico porque necesitaba dinero porque como estaba en Dinamarca y es muy caro, que necesitaba un poco de dinero, pero que también quería ayudar a las personas y que también le gustaría tener hijos en algún momento. Me gustó eso que quisiera tener hijos en algún momento. La verdad es que lo vi como entrañable. (Elisa, 37 anys).

Conclusions:

la reproducció assistida via donant, la llibertat i la 'il·lusió' de l'elecció

En ambdós tipus de vies d'accés als donants, per imposició mèdica o per elecció pròpia en catàlegs, s'evidencia la influència de fenòmens contextuais que modelen les "decisiones" reproductives de les MSPE. El cas extrem és la prohibició que recau sobre la receptora d'elegir el donant, la qual cosa representa l'expropiació de la llibertat de les dones. Enfront d'això, trobem els catàlegs que enforteixen l'autonomia reproductiva, permetent elegir amb qui i com reproduir-se, però amb alternatives

predefinides pel mercat, associades a una masculinitat hegemònica idealitzada.

Si bé les decisions d'aquestes dones en optar per una o una altra forma d'accés a donants responen a preferències individuals, aquestes són inseparables de les polítiques reproductives i del seu context socioeconòmic i cultural. Així, els desigs i decisions es formen en un context marcat per normes, creences i ideologies. Encara que la reproducció assistida s'ofereix moltes vegades com una clau cap a la "llibertat d'elegir", aquesta elecció és, sovint, una il·lusió, ja que les alternatives estan predeterminades per altres i no existeixen més que determinats graus d'acomodament respecte d'aquestes condicions de possibilitat o elecció.

SOBRE L'AUTORA DEL TEXT

Karen Genna

És llicenciada en Psicologia Social per la Pontificia Universidad Católica del Perú (2004-2009). Entre 2010 i 2014, va exercir diversos càrrecs de docència i investigació en aquesta universitat. Entre 2010 i 2017, es va centrar en la investigació de mercats en empreses transnacionals i multinacionals. El 2016, passa a ser gerent de coneixement del consumidor d'una de les empreses líders en consum massiu de Perú. El 2018, va finalitzar el seu Màster en Antropologia: Investigació Avançada i Intervenció Social de la Universitat Autònoma de Barcelona, que va culminar amb el seu treball d'investigació titulat "¿Elección o imposición?: el acceso a la donación de esperma en España", que va obtenir la qualificació d'excel·lent. Des de la realització del treball final de màster, es va despertar el seu interès en els temes relacionats amb la reproducció assistida i la donació de gàmetes. Actualment, és doctoranda en el programa de doctorat d'Antropologia Social i Cultural. Vinculat al grup d'investigació AFIN/UAB i sota la supervisió de la Dra. Diana Marre, el seu projecte de tesi doctoral es basa en l'exploració i l'anàlisi dels desafiaments de la convivència de la maternitat i el desenvolupament professional de les dones en les organitzacions empresarials peruanes.

SOBRE L'AUTORA DE LES IMATGES

Teia Pons

La pintora [Teia Pons](#) és natural d'Olot (La Garrotxa, Girona), terra voltada de volcans i amb una llarga tradició d'artistes, alguns dels quals de fama reconeguda. En la seva obra, com succeeix amb molts artistes, ha passat per diferents etapes, des del surrealisme a l'hiperrealisme, això sí, sempre explorant noves tècniques. En aquests moments, realitza les seves obres amb tècnica mixta i treballa únicament amb espàtula. Ha participat en diversos salons d'art a Espanya i França. Les darreres exposicions han estat a diferents llocs de França i Holanda i, també, a Seül i Berlín.

PER LLEGIR...

Mohr, S. (2018)
Being a spermdonor: Masculinity, Sexuality, and Biosociality in Denmark
 Oxford:
 Berghahn Books

Hertz, R. &
 Nelson, M. K.
 (2018)
Random Families: Genetic Strangers, Sperm Donor Siblings, and the Creation of New Kin
 Oxford: Oxford
 University Press

Què significa ser home en l'època actual en una societat biomedicalitzada? A través d'exploracions etnogràfiques de la vida quotidiana de donants d'esperma danesos, aquest llibre explora com la masculinitat i la sexualitat es reconfiguren en un moment en què les normes i lògiques de la biomedicina (reproductiva) han esdevingut comunes. L'autor investiga el raonament moral dels homes respecte a la donació, la gestió de les experiències transgressores en el banc d'esperma i la seva negociació amb el gènere, la sexualitat, la intimitat i el parentiu, mostrant com les dimensions socioculturals i polítiques de la biomedicina (reproductiva) interseccionen amb la intimitat dels homes i el seu sentit d'identitat.

La disponibilitat d'esperma i òvuls de donants ha fet possible una forma de família completament nova. Els nens i nenes nascudes a través de donació d'un mateix donant i les seves famílies, amb l'ajuda d'Internet, poden actualment ubicar-se entre si i establir contacte. De manera que, a vegades, alguna d'aquestes xarxes de famílies acaba constituint connexions significatives que desemboquen en grups d'amistats properes de llarga durada. Aquest llibre versa sobre grups familiars sense precedents que han crescut en la intersecció de les noves tecnologies reproductives, les xarxes socials i el desig humà de pertinença.

PER VEURE...

Forhan, B.
 et al. (2013)
Generation Cryo
 [Sèrie documental]
 Estats Units, 60
 min

Linhof, J. M.
Super-Dad
 (2015)
 Alemanya/
 Sudàfrica,
 86 min

Sèrie americana de sis episodis d'una hora de durada que documenta el viatge de Breeanna, de 17 anys, que recentment havia contactat amb Donor Sibling Registry, un lloc web dedicat a connectar les famílies de donants d'esperma, i a través del qual va poder saber que té, almenys, quinze germanastres, tots ells engendrats pel mateix donant anònim. La sèrie explora els problemes que enfronta una nova generació de nois i noies majors d'edat que van ser concebuts a través de donants d'esperma anònims i estan redefinint allò que significa ser una família.

Mark i Greta no volen tenir fills, però Greta es queda embarassada sense haver-ho planificat. Al mateix temps, Mark descobreix que, en motiu de la donació d'esperma que va fer fa uns anys, té actualment noranta-nou fills que acaben d'interposar una demanda de paternitat, uns perquè no tenen pare i els altres perquè volen conèixer el seu pare biològic.

Gandini, E.
(director) (2015)
**La teoría sueca
del amor**
[Documental]
Suècia, 90 min

Scott, K. (2013)
**Una familia
numerosa**
Estats Units,
103 min

Pel·lícula documental que gira entorn de l'enginyeria social de l'individualisme d'estat, i l'estat del benestar producte d'aquest. El tòpic defineix Suècia com un model de societat avançada amb una elevada qualitat de vida. Però, és realment un país feliç? És possible que la població més autònoma i independent del món estigui insatisfeta? El nombre de persones que moren soles augmenta any rere any. Val la pena assumir l'aïllament i la soledat per tal de tenir una vida autònoma i independent? El director explora l'estil de vida suec amb sentit de l'humor, reflexionant sobre com una vida segura i fàcil pot convertir-se en una existència buida i solitària. (FILMAFFINITY).

David Wozniak és un home de poques ambicions, la buida existència del qual fa un gir quan, en el pitjor moment de la seva vida, descobreix que és pare, ni més ni menys que de 533 fills, fruit de les donacions d'esperma que va realitzar feia més de vint anys. I, per si no fos prou, 142 d'aquests el volen conèixer. La pel·lícula és un remake de la pel·lícula *Starbuck*, del 2011, del mateix director. (FILMAFFINITY).

AGENDA

Del 4 al 6 de setembre

XI Congrés Internacional AFIN

Del 4 al 6 de setembre de 2019 tindrà lloc el XI Congrés Internacional AFIN: "Cap a la (In)Justícia Reproductiva?: Mobilitats, Tecnologies, Treballs i Decisions", organitzat pel grup AFIN, a la Universidad de Granada (Espanya). En aquesta edició, el congrés se centra en diversos aspectes relacionats amb la justícia reproductiva.

[Més informació i inscripcions](#)

7 de setembre

Jornada per a professionals i famílies a Granada

Després del XI Congrés Internacional AFIN, el dissabte 7 de setembre, tindrà lloc la jornada "Ser familias diversas hoy: algunas respuestas ante los retos de la reproducción", en la qual es realitzaran tallers paral·lels per a famílies, professionals, nens, nenes i adolescents.

Aquests tallers tindran una metodologia participativa i dinàmica, en què es presentaran experiències i casos reals per facilitar l'apropament a les respectives temàtiques, que inclouran els "orígens" en l'adopció, els desafiaments de l'adopció oberta, l'educació afectivosexual en la infància i l'adolescència, la diversitat sexual, i parlar de la mort en la infància i en contextos reproductius.

[Més informació i inscripcions](#)

NOTICIAS AFIN

Sexe, gènere i salut: IV Coloqui del Medical Anthropology Research Center

La doctora Bruna Alvarez, la doctoranda Estel Malgosa i Marta Mayoral, membres del Grup AFIN, van participar en el IV Coloquio Medical Anthropology Research Center, titulat "Sexo, género y salud" i celebrat a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona.

Bruna Alvarez va presentar una comunicació titulada "No-Madres: mercado laboral y reproducción" on va emfatitzar la dificultat que tenen les persones amb responsabilitats de cura per formar part del mercat laboral en igualtat de condicions (salari, càrrec, jornada laboral...) que aquelles que no les tenen. Aquesta perspectiva trenca amb la visió de desigualtat laboral home-dona i apunta a una desigualtat entre "mares" –englobant a totes les persones amb responsabilitats de cura siguin homes o dones– i "no-mares" –persones sense responsabilitats de cura–.

Marta Mayoral i Estel Malgosa van presentar una ponència titulada "(Re) produciendo sexualidades: sexo, gé-

nero y salud sexual y reproductiva en las escuelas de primaria catalanas". Aquesta ponència es va centrar en el paper de les escoles de primària en l'educació afectivosexual i reproductiva de nens i nenes, on van explorar el rol del professorat en la (re)producció de models sexuals dominants i desigualtats de gènere, alhora que reflexionaven sobre les potencialitats en la construcció de noves propostes que milloren la salut sexual i reproductiva.

La criança en contextos migratoris des de les perspectives intercultural i interseccional

El passat 23 de maig, Silvina Monteros, membre del Grup AFIN, va participar en la "Jornada Nacional Primera Infancia en Contextos migratorios: una visión transcultural de los primeros años de vida", que va tenir lloc a Alacant (Espanya), amb la Conferència d'apertura titulada "Crianza en contextos migratorios desde las perspectivas intercultural e interseccional". La jornada va estar organitzada per la Creu Roja Espanyola de la província d'Alacant, amb el suport del Fondo Social Europeo i el Fondo de Asilo, Migración e Integración. L'aportació de Silvina va donar pas a un debat necessari i d'actualitat sobre el tema, en el qual van participar professionals de l'acció social i el voluntariat.

Jornada gratuita. Inscripciones a través de inmaculada.borlone@cruzroja.es

Socialització cultural i racial en les famílies adoptives transracials

María José Rodríguez, doctora en Sociologia per la Universitat d'Alacant i membre del Grup AFIN, ha publicat a *Convergencia Revista de Ciencias Sociales* un article titulat "Socialización cultural y racial en las familias españolas adoptivas transraciales".

L'article aborda l'estudi del procés de socialització cultural i racial de les famílies adoptives. Descriu els contextos d'interacció quotidians en els quals els seus fills i filles gestionen les contradiccions que esdevenen del fet de gaudir dels privilegis associats a viure en una llar que participa del tipus racial i ètnic hegemònic, alhora que són objecte de discriminació racial i estigmatització social degudes a la seva pertinença fenotípica. Les dades procedeixen de l'enquesta "Las familias adoptivas y sus estilos de vida" realitzada el 2012, complimentada per 230 famílies espanyoles que havien adoptat a l'estranger. Els resultats descriuen com les mares i pares adoptius transracials despleguen patrons de socialització pròxims a l'assimilació cultural o aculturació en la cultura majoritària, reproduint la ideologia del racisme daltònic.

3º Congreso Galego de Adopción e Acollemento: Retos e propostas

Les doctores María José Rodríguez, Beatriz San Román, Diana Marre i la doctoranda Chandra Kala Clemente van participar en el 3º Congreso Galego de Adopción e Acollemento: Retos e propostas, organitzat per l'associació gallega MANAIA, a Pontevedra.

María José Rodríguez va participar amb dues comunicacions. En la sessió inaugural va presentar una comunicació titulada "Sociología de las adopciones: opiniones y actitudes de la sociedad española sobre el acogimiento y la adopción de niñas y niños". Posteriorment, va participar també en una sessió sobre l'adopció oberta amb una anàlisi de dades sobre l'opinió i l'actitud de la població espanyola en relació amb aquesta forma d'adopció.

Beatriz San Román també va fer aportacions sobre l'adopció oberta en la seva ponència, on va plantejar si aquesta podria ser un nou horitzó en el context espanyol.

Diana Marre va presentar una comunicació sobre "adopcions especials", durant la qual va llençar reflexions sobre l'adopció de nens i nenes "grans". Va proposar de mirar aquestes adopcions no com a "especials", sinó com una forma de diversitat parental, per tal de trencar amb la dificultat que existeix a Espanya per adoptar nens i nenes "grans".

Chandra Kala Clemente va participar en una taula rodona-col·loqui sobre l'adopció en persona primera, en la qual es van aportar reflexions sobre diverses qüestions com els "orígens", la raça o ètnia, la família adoptiva, l'escola i l'adopció com a sistema de protecció.

ACTIVITATS AFIN 2018-2019

Les activitats AFIN es plantegen com un espai on compartir reflexions, dubtes i estratègies a partir de les experiències de les famílies, la investigació i la pràctica professional. L'objectiu principal dels tallers és reflexionar a l'entorn de diversos temes, potenciar el benestar emocional i trobar estratègies que potenciïn les capacitats dels fills i filles, mares i pares, la seva seguretat emocional, el seu sentiment de pertinença, la seva autonomia i el seu benestar.

XERRADES FAMÍLIES	TALLERS FAMÍLIES	TALLERS INFANTS	TALLERS ADOLESCENTS
Durada: 2h	Durada: 3h	Durada: 2h	Durada: 2h
1.1 La sexualitat amb ulls d'infant 1.2 Eines per parlar de sexualitat amb els infants 1.3 Parlem de diversitat familiar amb els infants 1.4 Parlar de la mort des de la infància, trencant tabús. 1.5 Estratègies de comunicació familiar 1.6 Ni càstigs ni premis: com fomentar l'autonomia de nens i nenes? 1.7 La son dels nadons 1.8 La gestió de les emocions dins la família 1.9 Eines i recursos per parlar dels orígens en l'adopció 1.10 La família com a equip: com fomentar la col·laboració, la solidaritat, i l'empatia	2.1 Recursos per parlar de sexualitat amb els infants 2.2 Construïm famílies diverses 2.3 Roses, blaus, negres i blancs: els colors de les diversitats 2.4 Coeduquem a casa 2.5 Adopció, acolliment i escola 2.6 La comunicació a l'entorn de l'adopció 2.7 Taller per mares i pares amb fills i filles racialitzades 2.8 La comunicació a l'entorn de la reproducció amb 'donació' (òvuls, esperma o embrions) 2.9 Recursos audiovisuals sobre sexualitat per mirar en família.	3.1 I per què no en parlem? Informació i educació afectivosexual i reproductiva 3.2 Els canvis del nostre cos 3.3 Diguem SÍ, diguem NO: com reconèixer les sensacions del nostre cos 3.4 El bosc familiar. Treballem la diversitat familiar 3.5 El mural per recordar les nostres pèrdues 3.6 Roses, blaus, negres i blancs: els colors de les diversitats 3.7 Aprenem a ser crítics amb les músiques que escoltem	4.1 I per què no en parlem? Informació i educació afectivosexual i reproductiva 4.2 Coneixes el teu cos? Desitjos, plaers i fàstics 4.3 El bosc familiar. Treballem la diversitat familiar 4.4 El mural per recordar les nostres pèrdues 4.5 Roses, blaus, negres i blancs: els colors de les diversitats 4.6 Aprenem a ser crítics amb les músiques que escoltem 4.7 D'amistat i d'amor: emocions i relacions positives

A partir de les recerques realitzades pel grup AFIN, s'han generat tota una sèrie de Serveis de transferència dirigits a la comunitat educativa així com també als professionals de l'àmbit de l'educació i la salut.

PROJECTES DE COMUNITAT EDUCATIVA

PER AL PROFESSORAT I PROFESSIONALS DE L'EDUCACIÓ

Durada: 20h

PER AL PERSONAL SANITARI

- 5.1 SexAFIN: educació afectivosexual i reproductiva
- 5.2 SexAFIN-APS: educació afectivosexual i reproductiva
- 5.3 Parlem de diversitat familiar
- 5.4 Parlem de la mort amb la comunitat educativa
- 5.5 Entrenem la mirada: bullying i violències a l'escola

- 6.1 SexAFIN: educació afectivosexual i reproductiva als centres educatius
- 6.2 Diversitat familiar: una perspectiva antropològica

- 7.1 La reproducció assistida des de la perspectiva de l'antropologia mèdica

CÀPSULES FORMATIVES

Durada: 4h

- 6.3 Eines i recursos per parlar de sexualitat amb els infants
- 6.4 Recursos audiovisuals sobre sexualitat per treballar amb infants i adolescents.
- 6.5 De sexes i gèneres: coeducació
- 6.6 La diversitat familiar explicada als infants
- 6.7 Com parlar de la mort sense tabús
- 6.8 Entrenem la mirada: bullying i violències a l'escola

CENTRE AFIN

Edifici B13, c/ Vila Puig s/n
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel.: +34 93 581 46 40
c.afin@uab.cat

Visita'ns a la nostra web!

[Centre AFIN](#)
[Grup de Recerca AFIN](#)